

Finnmark fylkeskommune
Finnmárkku fylkkagielda

Sentraladministrasjonen
Næringsavdelinga

Vår dato: 01112004

Arkivkode:

Vår referanse: 200201912-18/E: U22
&13/BAMA

Deres referanse: 03/4881

Vår saksbehandler:

Baik, Målfrid, tlf. +47 78 96 20 00 mailto:malfriid.baik@ffk.no	
ARKIV	333
03. NOV. 2004	
SAKSNR. 2003/4881	DOK.NR. 72
U.O. 6	

Fiskeridirektoratet
Postboks 185
5002 BERGEN

Helhetlig forvaltningsplan for Barentshavet - høring av utredning av konsekvenser av fiskeri

Finnmark fylkeskommune har i fylkesutvalget den 18.10.04 behandlet "Konsekvensutredninger for Lofoten – Barentshavet", sak 71/04.

Til informasjon ble de tre konsekvensutredningene av fiskeri, skipstrafikk og ytre påvirkning behandlet i samme sak.

Vedlagt følger vedtak i sak 71/04.

Med hilsen

Målfrid Baik
Olje- og energiansvarlig
næringsavdelinga

Fiskeridirektoratet

Pb. 185

5804 BERGEN

Helhetlig forvaltningsplan - Konsekvensutredninger av fiskeri, skipstrafikk og ytre påvirkning - Høringsuttalelse

Finnmark fylkeskommune har i fylkesutvalget den 18.10.04 vedtatt følgende uttalelse til konsekvensutredningene av fiskeri, skipstrafikk og ytre påvirkning:

1. Det er positivt at arbeidet med en helhetlig forvaltningsplan for området Lofoten-Barentshavet skal bygge på konsekvensutredningene av fiskeri- og havbruk, skipstrafikk, petroleumsvirksomhet og ytre påvirkninger. En slik forvaltningsplan oppfattes som en spennende og nødvendig nyvinning innen norsk miljøforvaltning. Det er særlig positivt at de ulike utredningsprogrammene settes i relasjon til samfunns- og samiske forhold.
2. Det er lite offensivt å kun basere utredningene på eksisterende kunnskap. Nyskapingspotensialet vil dermed bli begrenset. Vel så viktig som eksisterende kunnskaper er det å få belyst områder hvor det er kunnskapsmangler.
3. Det må settes av tilstrekkelige midler til videre oppfølging av utredningene for å dekke opp områder som er preget av fragmenterte og mangelfulle kunnskaper.
4. En helhetlig forvaltningsplan forutsetter at utredningene er basert på sammenlignbar metodikk og data med lik detaljeringsgrad og geografisk dekning. En svakhet ved utredningene er mangel på felles skala for vurdering av effekter, som tidsmessig- og geografisk utstrekning samt påvirkningsgrad av identifiserte konsekvenser for de ulike konsekvensvariablene. Det blir vanskelig å kunne se hvilke tiltak og retningslinjer som skal komme ut av utredningsprogrammene, spesielt hvilken betydning og hvilke praktiske konsekvenser dette kan få for regionen.
5. Det som savnes er en grundigere utredning av hva som gir muligheter for en fremtidig positiv næringsutvikling i samspill med miljøet. Herunder savnes fokus mot hvilke konsekvenser ulike næringsbegrensninger kan gi i forhold til samfunn og næringsutvikling og hvordan dette kan oppveies. Det være seg omstillinger innen fiskeri og havbruk, synergieffekter mellom fiske, oppdrett og andre næringer som petroleum.
6. I den videre prosessen med utarbeidelse av helhetlig forvaltningsplan for alle norske havområder er det viktig å presisere at nordlige og sørlige havområder får et likt og forutsigbart forvaltningsregime, slik at verdiskapning og næringsutvikling i nord ikke hemmes av strengere rammebetingelser enn i sør.

7. I utredningene må planene i Nordvest-Russland integreres bedre sammen med forvaltning av Barentshavet og utvikling av aktiviteter. Videre bør det fokuseres tydeligere på hvilke konsekvenser dette kan få for samfunns- og næringsutvikling. Her bør det sikres at regionale myndigheter og representanter kan delta aktivt i norsk-russisk samarbeid. På sikt kan det bidra til bedre avklaring og samarbeid om miljø og sikkerhet.

Utredning av konsekvenser av fiskeri:

Det videre arbeid med forvaltningsplanen krever systematisk oppfølging av de eksisterende kunnskapshullene, blant annet innen:

- Samspill mellom artene i utredningsområdet
 - Sjøpattedyr og sjøfugls rolle
 - Sikre fiskeristatistikkens kvalitet
 - Biologisk overvåking
-
- Utredningen mangler en kvantifisering av utslipp fra fiskeflåten. En forutsetning for å kunne etablere en helhetlig forvaltning av Barentshavet er å få dokumentert miljøskadelig utslipp fra de ulike sektorene. Her burde utslipp til luft av CO₂, NO_x og svovel, samt utslipp til sjø av kemikalier, fett og olje fra fiskeflåten være utredet.
 - Det er uheldig at utredningen er geografisk avgrenset inn mot kysten til 1 nautisk mil utenfor grunnlinjen, noe som medfører en svært begrenset fokus på havbruksnæringen. I en bærekraftig ressursforvaltning bør også viktig kunnskap om oppdrettsnæringen komme frem. Dette gjelder eksempelvis kunnskap om mulige konsekvenser av oppdrett i gyteområder. Problematikken om rømming og sykdom er også utelatt.
 - Det må forskes mer på konsekvensen ved utslipp og lekkasje i forbindelse med produksjon på levende organismer
 - Problematikken rundt sel bør utredes bedre i forhold til hvilken innvirkning tilstedeværelse av sel i nære kystområder kan ha for næringsutvikling og fiskebestander. I henhold til dette arbeidet bør det legges opp til økt beskatning av sel, både i kystnære områder og i Barentshavet. Fangst av vågehval bør også økes.
 - Fiskeressursene må knyttes opp mot lokalsamfunnene. Fisken som fiskes utenfor kysten av Finnmark og de nære havområdene skal ilandføres og produseres i Finnmark. Disse fiskeressursene må i praksis ikke kunne selges ut av Finnmark. Prinsippet om at nærhet gir rett må gjelde.
 - I henhold til dette arbeidet bør det legges opp til økt beskatning av sel, og andre store bestander av sjøpattedyr.
 - Fiskeressursene må knyttes opp mot lokalt/regionalt nivå. Fisken som fiskes utenfor kysten av Finnmark og de nære havområder skal i størst mulig grad ilandføres og produseres i Finnmark. Disse fiskekvotene må i praksis ikke kunne selges ut av Finnmark. Prinsippet om at nærhet gir rett må gjelde.

Utredning av konsekvenser av skipstrafikk:

- I utredningen påpekes det at en oljevernaksjon i Nord-Norge kan være vanskeligere å gjennomføre sammenlignet med i Sør-Norge. Dette relateres til lavere temperaturer og mørketid, og at internasjonale bistandsressurser ved store ulykker vil ha lengre responstid i Nord-Norge. Her er det avdekket flere kunnskapshull. For Finnmark er det

av stor betydning at disse kunnskapshullene dekkes slik at beredskapen er utformet på grunnlag av faktisk kunnskap og ikke på antagelser.

- Utredningen må bidra til å få etablert en troverdig miljøvernberedskap som tar høyde for den fremtidige transportøkningen, spesielt med hensyn til oljetransporten fra Nordvest- Russland, langs Finnmarkskysten og tilstøtende havområder. Dette krever tilfredsstillende kvalitet på blant annet overvåkingssystemer, slepebåtkapasitet, havner og depot. Spesielt vil vi trekke frem behovet for permanent slepebåtkapasitet i Finnmark. Her bør det også være spesiell fokus mot arktiske forhold og dets betydning.
- Statens dimensjonering av sikkerhet og beredskapstiltak må bli gjort ut fra en verst tenkelig hendelse. Det må utvikles sikkerhetsmetoder som ivaretar de arktiske utfordringer i Barentshavet. Sikkerhetsopplæringen i Honningsvåg må styrkes.
- Den mest synlige konsekvensen av båt- og skipstrafikken er bidragene til forsøpling av strandsonen og bunnområdene. Fiskeflåtens bidrag til forsøpling er holdt utenfor estimatene på grunn av manglende data. Med tanke på fiskeflåtens andel totalt i skipstrafikken, bidrar dette til en svekkelse av resultatene når det gjelder utredning av avfall fra skipsfarten.
- Økende fremtidig skipstrafikk innebærer skip med store skrog samt utslipp av store mengder ballastvann. Dette er en sentral årsak til introduksjon av fremmede arter, noe som utgjør en vesentlig trussel på dagens havmiljø. Derfor er det behov for å etablere samarbeid med russiske vitenskapsmiljøer for utarbeidelse av biologiske havneprofiler i Barentsregionen. Dette for å holde oversikt over mulige forandringer i økosystemene langs kysten.
- Konsekvensutredningen av skipstrafikk omfatter også havområdet rundt Svalbard. Derfor understrekes viktigheten av å utarbeide bedre kartgrunnlag for skipstrafikken. Det bør også ses nærmere på nødvendige sikkerhetstiltak, som radar og fyr samt etablering av GPS.
- Betydningen av metrologiske forhold må utredes ytterligere. Det må satses atskillig mer på forskning innen arktisk kystlima, som belyser de spesielle vær- og vindforhold kysten preges av, og hvilke konsekvenser det kan få for marin næringsvirksomhet. Isdannelse er også et sentralt tema som må dokumenteres nærmere. Utbygging av et isvarslingssystem må prioriteres.

Utredning av ytre påvirkninger: klimaendring, forurensning og introduserte arter:

- I den videre prosessen med forvaltningsplanen bør det fremkomme vurderinger og forslag til nødvendige tiltak som styrker en bærekraftig forvaltning av Barentshavet.
- I påvente av mer nødvendig forskning på effekter av miljøgifter blir det helt utenkelig å skulle stoppe den marine næringsutviklingen i nord. Det er derimot viktig å utvikle fiskerinæringa, skipstrafikken og petroleumsvirksomheten innenfor rammen av en bærekraftig utvikling. Dette må gjøres gjennom satsing på utvikling og styrking av sikkerhetstiltak, beredskap og miljøbasert teknologi.
- Området Lofoten - Barentshavet påvirkes lite av forurensning fra nærområdet. Det er langtransporterte miljøgifter fra store deler av verden som står for mesteparten av forurensningen. Internasjonalt samarbeid som styrker miljøet og fører til reduksjon av miljøskadelig utslipp blir en av de viktigste bidragene for å sikre området i fremtiden.

- Kongekrabbefangst må økes og de økologiske konsekvenser må følges opp gjennom forskning.